

HEVES ÉS VIDÉKE

TARSA DALMI, KOZMÜVELODESI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 8 korona. Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik minden vasárnap.

Főszerkesztő kiadótulajdonos:
AMBRUS ALADÁR.
Felelős szerkesztő:
Dr. BODONYI A. BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVES, Szécsényi utca.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Iskolák és tanárok.

A tanuló ifjak ismét a munka új esztendejébe léptek s a szülők ujult reményekkel néznek gyermekeik jövője elé. Hogy ezek a remények nem mindig teljesednek, annak igen sokszor nem a tanuló, sem a szülő, hanem épen az iskola az oka, amely nem készíti elő eléggé az ifjút a praktikus életre. Hány nagyra és szépre hivatott élet és karriér tört le a gyakorlati élet súlya alatt, amelyet nem huztak el az iskolában helytelenül képzett ifjak vállai! Természetesen a középiskolákról szólnunk, amelyek negyven esztendő tanterv szerint tanítanak most is és a gyakorlati élet követelményeire ügyet sem vetnek. Eklatánsan illusztrálja középiskoláinknak meddön theoretikus könyvét, hogy rendszerint azok a tanulók, akik tiszta jelessel, végezték iskoláikat az életben ugyanesak hátul maradnak. A jók, elégségesek, sőt az elégtelenek bizonyulnak rendszerint tetterősebb, alkotóképesebb és szerencsésebb embereknek. E

sorok írója a nyáron husz éves találkozóját ünnepelte hajdani gimnázista pajtásaival. Volt közöttük egy milliomos, egy képviselő, egy egyetemi tanár, egy püspök helyettes mindegyik legalább egyszer megbukott a nyole gimnáziumi osztály egyikében s az érettségig úgy, ahogy keresztül esusztak. És a tiszta jelesek? Az egyik jegyző volt egy eldugott faluban, a másik ügytelen ügyvéd, a harmadik kórházi segédorvos a negyedik aljárásbíró mindmegannyi zugolódó szegény ember, intelligens proletár! S a tanár urak emberi gyöngöség! a volt praematurusokat alig méltatták figyelemre, de annál lelkesebben ünnepelték a milliomost, a képviselőt, a püspökhelyettest, akiket pedig a számpadba áltettek hajdanán! Ilyen az élet!

Idestova már egy évtizede, hogy a közvélemény modern realis tantervet sürget, amely ne a holismeretek terjesztésére, hanem a mindennapi élet szükségleteire fordítsa a súlyt. Lépten-nyomon találkozunk érettségizett fiatallem-

berekkel, akiknek még a kis ujjában Virgil és Ovidius, de egy német levelet nem tudnak megfogalmazni, akik a harminc éves háboru minden dátumát tudják, de fogalmuk sincs a világ mai történelméről és helyzetéről pedig hát minek veszi nagyobb hasznát Vergiliusnak-e, vagy a hibátlan német levélnek, a harminc éves háboru vagy a német-francia esetleg a haiti lázadások ismeretének? Ahogy és amit ma tanulnak a középiskolákban, az kitűnően megfelelt 30-40 év előtt, de nem felel meg ma, amikor létért való küzdelem már a kora ifjuságban kezdődik s ezért az iskolának nemcsak az életre előkészítenie, de az élettel együtt haladnia kell. Ezt akarják az új tantervvel, amelynek dolga csak nem akar előre jutni. Aminek nagyrészt az az oka, hogy a tanári kar leginkább a maga anyagi bajjaival foglalkozik, jobb fizetést, jobb megélhetést sürget az államtól s az iskola fentartóktól s ebbeli buzgalmában megfedkezik a jobb tanításról.

Az imádandó királynő.

Mária Terézia egyik leányáról.

A tizenyoleadik századnak talán legérdekesebb asszonyáról jelent meg utóbb egy francia könyv. Karolina Mária, néhai nápolyi királynő de Gallo Márkihoz intézett eddig kiadatlan leveleit teszik közzé benne a szerzők: Weil, francia őrnagy és di Somma Circello olasz marquis.

Két hatalmas kötetre terjed a levelezése annak a királynénak, akit Nelson annak idején „imádásra méltó királynő”-nak nevezett, a franciák azonban velük szemben tanusított s általuk is viszonyított gyűlölet folytán „furiá”-nak egy második „Fredegudá”-nak, sőt magának a „megszemélyesített bűn”-nek tartottak. Minden esetre bizonyos, hogy rendkívüli asszony volt, amit most közzétett levelezése is igazol, amelynek tartalma sokszor lebilincselőbb, mint akárhány ugynevezett „érdekfeszítő” regényé.

Karolina Mária osztrák főhercegnőt, Mária Terézia királynőnek 1752-ben született leányát 1768-ban vette nőül az alig egy évvel idősebb IV. Ferdinánd nápolyi király, akiről egy angol történész azt állítja, hogy szellemi fejlettsége nem volt

mások viszont egyenest butának mondották. A fiatal királyban, aki 1767-ig gyámnokság alatt állott, a legnagyobb kényelemszeretett egyesült a zsarnoki hajlamokkal, a valódi kormányzóhoz azonban minden akaratereje hiányzott, úgy, hogy a gyámkodó Tanucci miniszternek visszavonulása után a szellemes és nagyraevő Karolina Mária királynő ragadta magához az uralkodás gyeplőjét. Korlátlan hatalmát a királynő nővéreinek, Mária Antoniette francia királynénak kivégzése után a franciákkal rokonszenvező liberális párt ellen használta fel. Nagy része volt a forradalmi Franciaország ellen indított háboruból is, aminek következményeképpen azonban a királyi családnak a győztes franciák elől Nápolyból Sziciliába kellett menekülnie. A Ruffo-féle sikeres felkelés után Karolina Mária és az udvar ismét visszatérték Nápolyba, ahol irtalmatlan bosszút állt a liberális párt hátaim. 1805-ben azonban újra Sziciliába kellett menekülnie s mint hogy nem sokkal utóbb az angolokkal is meghasonlott, előbb Konstantinápolyba, majd 1812-ben Bécsbe költözött utolsó éveit Schönbrunban töltötte!

A királyi pár házasságából 18 gyermek született, akik közül azonban csak

házasársuk viszonya a későbbi években rendkívül sajátos volt. A királynak totyton éreznie kellett felesége szellemi felsőségét és ezért lejobban érezte magát, ha ez elől a vidéki élet és főleg a törvénytelen sérelen gyönyörűségei közé menekülhetett. A legtöbbször azonban községgel alávetette magát neje akaratának, aki ha néha elvétve melegebb hangon szólt is hozzá, rendszerint nem titkolta azt, hogy férjét nagyon kevésre becsüli.

A királynénak egyetlen öröme a gyermekeiben tellett; azokért élt, azokról akart gondoskodni. Különösen nagy gondot okozott neki, hogy öt leányát miként adja férjhez. De Gallo marquishoz intézett levelei telve vannak az erre vonatkozó figyelmeztetésekkel, eben a tekintetben Európa összes ifju és agg herecegei, még az özvegyek is kombinációba kerültek nála és ha reménye meghiúsult, akkor az előbb még kívánatos vőről a levelekben már úgy emlékezett meg, mint valamely utonálló banditáról az illető herecegnőről pedig, aki miatt leányait mellőzték, mint valamely törvénytelen gyermekről no mint a királyné épenséggel nem válogatta meg a szavaát.

Francia gyűlöletére jellemző az a néhány sor, amit XVI. Lajos francia ki-

A nyomoruságos szociális viszonyok okozzák, hogy nemesak középiskoláink, de tanáraink is el vannak maradva. Az egyetemen a tanár csak a legszükségesebb alapismereteket szerzi meg, a többi, a többet amire hivatása betöltéséhez szüksége van, magán uton kéne elsajátítania. Ám a tanár nem ér rá a tanulásra, kenyeret kell keresnie, az iskolán kívül is robotolnia, hogy családját tisztességesen eltarthassa. Többékevésbé lelkes gépek módjára végzik kötelességüket az iskola falai között, az ambíciót, a hivatásért való rajongást, a tudomány és a tudományos kutatás szeretetét elnyomja benne a harc a kenyérért. Hogy milyen módon áll, ami tanári karunk átlaga, azt élénken illusztrálják az iskolai évkönyvekben megjelenő s tanárok által írt értekezések, tanulmányok primitív lokális érdekű írások, nívó és eredetiség nélkül.

Igy fest a magyar ifjúsági kultra az Ur 1911—12-ik iskola évében. De reméljük, hogy nem sokáig lesz így. Minden halad még Magyarországon is, mért ne haladhasson hát az iskola is?

végzése után irt Galo márquishoz. Ez a passzus így hangzik.

„Kívánom, hogy ez a gyalázatos nemzet darabokra szaggattassék, megsemmisítették a becsületétől megfosztassék, a porba sujtassék, legalább is 50 esztendőre. A béke nem lehetséges addig, amíg Páris nem lesz egyenlő a földszínevel. A franciáknak meg kell üzenni a harcot életre-halálra és azt végre is kell hajtani; minden eszköz az erőszak, a ravaszság minden fegyvere, még a bűn is felhasználható, hogy ezt a szörnyet elpusztítsák, amelyik különben a trónt, a vallást a tulajdont fogja megsemmisíteni“.

1796. junis havában azonban a koalíciós hatalmak előbb fegyverszünetet, majd októberben békét kötöttek Bonaparte Napoleonnal. A nápolyi királynénak természetesen sehogy sem tetszett. Ekkor így szólt:

„Itt vagyunk tehát békében és barátságban a legátkozottabb emberrel, aki valaha élt a földön; világéletemben soha, de soha ki nem tudok békülni a franciákkal.“

A királyné és udvartartása a békekötés alkalmából megtartott ünnepélyes Tedeumról tényleg tüntetőleg távol maradt. Kevéssel utóbb családi gyász érte amikor a római pápai hatalom ellen indított had-

járata is kudarcot vallott és újból menekülnie kellett, akkor végkép elkeseredett sorsa ellen. Leveleiben ekkor szinte dühöng, magát áldozatnak mondja és azt a kívánságát fejezi ki, hogy szeretné, ha török hordák teljesen elpusztítanák Nápolyt, amelyre még a pestis is jobb volna, mint a köztársasági uradalom. Mikor aztán 1799. vég felé Ruff Ruff bíboros ellenforradalmár bámulatos sikerrel járt és a királypártiak jutottak ismét uralomra, akkor így ír:

„Akkor azonban (t. i. győzelem után) nincs fegyverszünet, nincs kegyelem, nincs békeszerződés a nyomorultakkal. Utálom Nápolyt és összes bennlakóit a legalsóbb néposztály kivételével. Gyűlölöm őket annyira, hogy ha általános vérfürdőben pusztulnak el, még akkor sem sajnálnám őket, mert valamennyien megérdemelnék azt.“

A királyné 1780-ban leányaival együtt Bécsbe utazott. Itt gyanus előtte mindenki, üldöztetési eszméi támadnak, még női becsülete is szóba kerül Marchesi énekessel fennálló nagyon is bizalmas barátsága révén. Innen irt levei telve vannak panasszal. Egyik levélben például azt írja:

„Szeretem az uralkodó párt, Bécsét, a környéket, az országot, ahol születtem,

VERS.

ÁLOM.

Furcsa álmom vot ez éjjel,

Amort láttam pörölyével

Kovácsolta a sziveket

Némely sziv itt-ott megrepedt.

Más, amelyben volt kis élet

Ujra éledt,

S ujra szeretett.

Kértem gyógyítsa meg, ha lehet,

Az én összetört szivemet.

Ő rám nézett,

Majd rám vetett

Egy mélabus tekintetet,

S szólt: ...

Valaki úgy összetépte

Kár volna a fáradság érte;

Sziv ebből többé nem lehet.

Aputius

HIREK.

— **Képviselési gyűlés.** Szerdán délután gyűlést tartottak a képviselők, persze szokáshoz híven. a község érdekeinek hűségesebb istápolásaként, nagy számmal jelentek meg a t. képviselő urak. Voltak tán nyolcan is. Pedig nem is betegápolási díjak, illetőségek megálapításáról volt szó, hanem napirenden szerepelt egy csekély 50.000 k.-s ingatlanvétel is, úgy látszik a t. képviselő urak csak akkor érdeklődnek a közügyekkel, ha az valami választással és annak járulékával van a gyűlés egybekötve és teljesen elfelejtik a t. képviselő atyafiak, hogy mandátumuk nem élethossziglani. Lesz még képviselőválasztás! De tiszt utítás is! És akkor majd lesz módja a polgároknak olyan képviselőkről gondoskodni, akik a község érdekeit hatásosan fogják képviselni.

— **Mulatságok.** Szombaton f. hó 9-én este a hevesi ifjúság jól sikerült mulatságot rendezett. A jövedelmet az első cigánybanda támogatására fordították azon okból, mert az idén a térzene díjából csekély összeg folyt be, a térszenét fentartani pedig célszerű dolog.

A hevesi iparos ifjúság pedig e hó 17-ére szüreti mulatságot rendez. A jövedelmet a kecskeméti földrengés által károsultak javára fordítják és így ezért is, de meg mert ez a mulatság igen sikerültnek ígérkezik, a rendező-

az egész életmódot, de bennük megbízni? Jamais au grand jamais et jamais plus que jamais!“

A történelmi események későbbi fejleményei során mindinkább kifejezésre jut Napoleon elleni gyűlölete, amely sokszor durva, szenvedélyes kitételekre ragadja. Így 1804-ben, a császárság proklamálása után Napoleont az egyik levélben „vérfertőző lattyu“-nak, „jaifai mérgekverő“-nek nevezi, aki „Egyiptomban mohamedán, Párisban katolikus, de mindenütt gazember.“ Ugyanebben a levélben írja a következőket is:

„Meg vagyok győződve arról, hogy nem természetes, hanem erőszakos halál vár reám és pedig Bonaparte szeretetreméltósága és ajándéka jeléül.“

„A nápolyi dinasztia megszűnt uralkodni. Fennállása összeférhetetlen volt Európa nyugalomával és koronám becsületével.“

Karolina Mária újabb menekülnie kellett és ekkor minden követ megmozgató, hogy Napoleon uralma ellen a hatalmát megmozgassa. Törekvéseinek hasznát azonban ő maga már nem élvezhette, mert később angol kényszerítésre Bécsbe kellett költöznie, ahol 1814-ben szívizületében halt meg. Halálát akkor még élő két leányán kívül senki sem gyászolta,

ség ez uton is felkéri a meghívottakat, hogy a mulatságon jelenjenek meg. A jótékony célra való tekintettel felülfizetések köszönettel fognak nyugtáztatni.

— **Felolvasás.** A kereskedelmi alkalmazottak Egyletének helyiségében Kossuth Lajos-utca Szepesi-féle ház f. hó 10-én délután 2 órakor kereskedelmi szakelőadást fog tartani Lendler József, az Orsz. Kereskedelmi Alkalmazottak Egyletének titkára. Az egylet vezetősége ezuton hívja meg a t. tagokat és kéri, hogy az előadáson mennél nagyobb számban jelenjenek meg vendégeket szívesen látnak.

— **Tüzeset.** Csütörtök reggel kigyuladt Nemet Lajosnak a Berecki tagban levő tanyája. A tüzoltóságot csak délben hívták ki, amikor már az egész tanya lángban állott és lokalizálásról szó sem lehetett, így a tanya teljesen leégett. A kár biztosítás révén megtérül.

— **Nyugtázás.** A tüzoltó egylet mulatságából kifolyólag a rendezőséghez két ujab felülfizetés érkezett és pedig Blumenthal Sándor és Brünnauer Emil uraktól 10—10 korona.

— **A mozi.** Az Adler-féle mozgófénykép vállalat az egész elmúlt héten folytatta előadásait. Mint halljuk még 3—4 napig marad itt. A közönség nem valami erősen kultiválja a mozit, mert telt házat még nem láttunk, noha a műsor igen eszinos és érdekes, a képek pedig igen tisztán láthatók. Ugy látszik, hogy az előbbi mozik alacsony nivója rettentí vissza a közönséget a pártfogástól, amit pedig ez a vállalat határozottan megérdemel.

— **Talált ló.** Gyöngyöspatán a mult napokban gazdátlan lovat fogtak el, melyért a tulajdonos f. hó 16-ig jelentkezhessen. Ha gazdája nem akad ugy nyilvános árverésen el fog adatni és tulajdonosa azután már csak a vételarra tarthat igényt.

Saját készítményű friss tejes-sütemény

Kapható:

Adler Józsefné cukrászdájában.

Hirdetések a legolcsóbban felvételnek.

GÖTZ KÁROLY

„MEGVÁLTÓ“ gyógyszerháza
— Hevesen. —

Az összes bel- és külföldi
gyógyszerkülönlegességek
ásványvizek, piperecikkek
és kötszerek állandó nagy
:: :: raktára. :: ::

VONATOK

érkezése és indulása

(Érvényes 1911. május 1-től.)

Hevesről.

Kálkáporna felé	Kisujszállás felé
5-59	7-29
8-31	12-19
3-34	6-12

Kálkápornáról.

Budapest-felé	Miskolcz felé
3-05	12-21
4-33	1-27
4-43	3-43
7-47	6-45
11-01 gyors	x 8-57 gyors
12-16	9-30 gyors
2-51	10-25
4-46	11-42
5-27	3-30 gyors
8-38	4-25 gyors
10-43	7-39
	11-27

Jegyzet. Az aláhuzott percek éjjeli időt jelentenek.
Az x-iel jelölt gyorsvonat csak feltételeesen áll meg.

Apunk nyomdájában
egy jó házból való fiu
azonnal
fölvételek.

Jóska komám hova sietsz,
Marcsa, Rozi hova mentek?
Mit kérdezed, gyere velünk
Mi most a moziba megyünk.

Ottan látni sok-sok szépet,
Mindenféle mozgóképet.
Oda megyünk minden este
És e város egész népe.

TÁJÉKOZTATÓ.

Arany és ezüst ékszerek órák s mindennemű e szakba vágó cikkek legolcsóbban csakis **Steiner Hermannál** (Fő utca) kaphatók.

Angol uri szabóság.

Értesitem a nagyérdemű úri közönséget, hogy állandóan raktáron tartok kül- és belföldi legdivatosabb szöveteket, mi által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy hihetetlen olcsó áron kifogástalan munkát tudok szállítani, fiú és férfi kész ruhákat is tartok raktáron. **Kertész Márton** férfiszabó-mester.

Butorok, szőnyegek, függönyök és kárpitos-árak legolcsóbban **Ungár Miksánál** szerezhetők be.

Divat árukat (uri és női) mindennemű rövid, rőtös és játékarukat a legolcsóbban és legjobban **Braun Andor** divatáruházában szerezhetők be.

Fa árukat, téglát, cserépet, s mindennemű épületi anyagok jó és olcsó minőségben kizárólag **Klein és Blumbergernél** (Hellebronth Béla utca) szerezhetők be.

Uri és női cipők a legegészségesebb kivitelben jutányos árak mellett **Szabó Antal** cipész-mesternél (városháza épület) készíttetnek.

Vasárúkat, permetezőket, kékgálic, oltó-kécek kályhák és konyhaberendezési tárgyak legolcsóbban **Frank Zsigmond** vaskereskedőnél kaphatók. A losonci Rakottyai konyhaedény-gyár hevesi egyedárusítója.

Gramofónok, lemezek, kerékpáralkatrészek acetylín kézi és kocsilámpák s mindennemű e szakmába vágó cikkek legolcsóbban **Bontovics Eleknel** (városháza épület) szerezhető be. Ugyanott gramofón és kerékpár javítás elfogadtatik.

Permetezőket, oltó-kécek, mindennemű vasárúkat és konyhaberendezési cikkek **Tombor Miksánál** (Fő-tér) a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Temetkezési vállalat. Heves és vidékén elismert elsőrangú temetkezési vállalat **Pászthy Gyula** temetkezési vállalata. Nagy választék kész fa- és érc-koporsókban. Kész mű koszorúkban nagy raktár. Temetkezés a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig olcsó árak mellett.

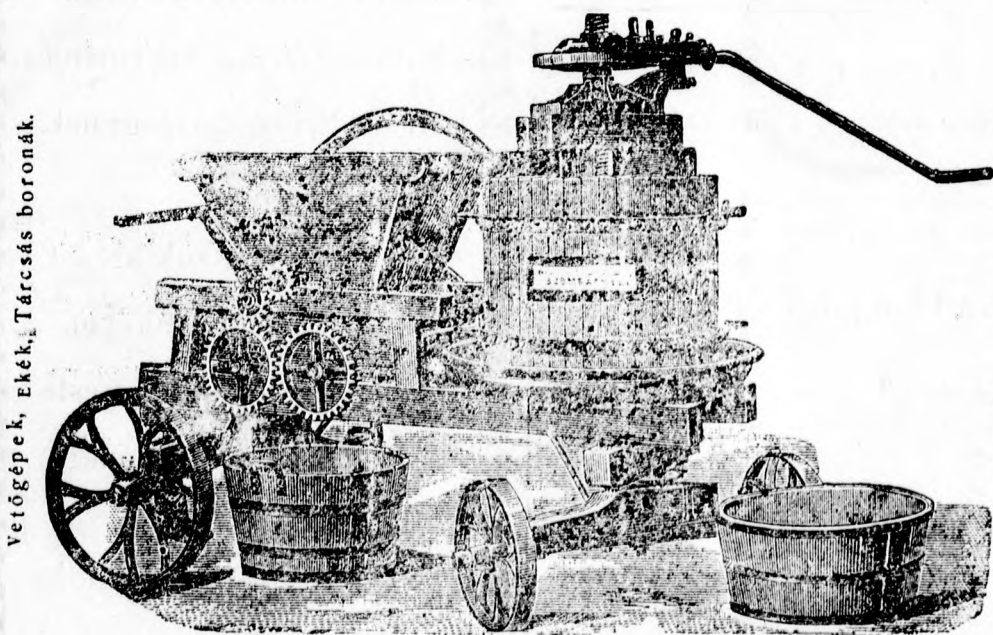
Faragó József és társa

Piac-utca 2. sz. ——— EGER ——— Telefon 104 sz.

Mező és szőlőgazdasági gépek és eszközök, gépolaj, zsák és ponyva üzlet.

Vezérképviseltek:

Hoffer és Schrantz gépgyár, Budapest.
Magyar motor és gépgyár, Szombathely.
M. Cormick amerikai gépgyár Budapest.

Szőlő prések és zuzók minden nagyságban állandóan raktáron. **Borhuzó gépek, bortömlők** csakis elsőrangú gyártmány.

U J H O R D Ó K.

Mielőtt

lakását festetné,
saját érdekében hívja fel
Kertész Soma

hevesi festőt legújabb mintakönyvének bemutatására. Miáltal meggyőződik arról, hogy modern és izléses munkát szolgáltat. — Vidéki megbízásokat is pontosan teljesít.

Új hordók

újévi fizetésre olcsó napi árakban kaphatók 200—800 liter ürtartalommal.

HOMOKI JÓZSEF
BUDAPEST,

Podmanicky utca 5. szám.

Hevesen megtekinthetők és megrendelhetők Borbély Zsigmondnál
Hevesen